

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра землеробства, ґрунтознавства та агрохімії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Завідувач кафедри землеробства,
ґрунтознавства та агрохімії**

 Харченко О.В.

“ 22 ” квітня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ДИСЦИПЛІНИ

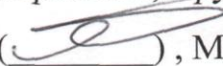
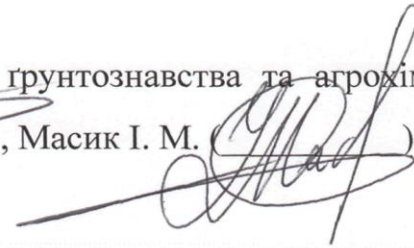
1.31 ЗЕМЛЕРОБСТВО

Напрямок підготовки: 201 «Агрономія»

Факультет: Агротехнологій та природокористування

2019-2020 навчальний рік

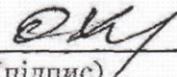
Робоча програма з навчальної практики дисципліни *Землеробство* для студентів за напрямом підготовки *201 Агрономія*.

Розробники: доценти кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії, кандидати с.-г. наук Міщенко Ю.Г. () , Масик І. М. ()

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри *землеробства, ґрунтознавства та агрохімії*.

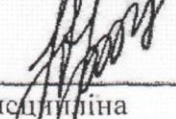
Протокол від "22" квітня 2019 року № 21

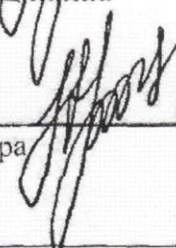
Завідувач кафедри землеробства,
ґрунтознавства та агрохімії

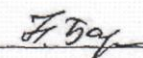

(підпис)

(Харченко О.В.)
(прізвище та ініціали)

Погоджено:

Декан факультету
агротехнологій та природокористування (І. М. Коваленко)
на якому викладається дисципліна

Декан факультету
агротехнологій та природокористування (І. М. Коваленко)
до якого належить кафедра

Методист навчального відділу (Ф. В. Баран)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 06.05 2019 р.

© СНАУ, 2019 рік

© Міщенко Ю.Г. Масик І.М. 2019 рік

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою проходження практики є поглибити і закріпити знання, набуті студентами під час слухання теоретичного курсу і виконання лабораторних занять з дисципліни «Землеробство».

2. ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ:

Студенти повинні знати :

Модуль 1:

- методи визначення вологості ґрунту
- вивчення стану забур'яненості посівів
- складання карти забур'яненості та розробка системи хімічних заходів боротьби з бур'янами
- методи визначення потенційної засміченості ґрунту та забур'яненості посівів сільськогосподарських культур.

Модуль 2:

- попередники сільськогосподарських культур
- систему обробітку ґрунту для основної сівозміни
- провести оцінку якості виконання обробітку ґрунту.

Студенти повинні уміти:

Модуль 1:

- використовувати закони землеробства у виробництві
- визначати та регулювати основні агрофізичні показники родючості ґрунту
- визначати видовий склад бур'янів
- планувати і здійснювати систему заходів боротьби з ними.

Модуль 2:

- розробляти структуру посівних площ,
- складати схеми сівозмін та впроваджувати їх у виробництво,
- надавати кормову та ґрунтозахисну оцінку продуктивності сівозмін,
- вести книгу історії полів.
- планувати і виконувати заходи і системи ресурсозберігаючого і ґрунтозахисного обробітку ґрунту.

2. ОСНОВНІ ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ТА СТУДЕНТІВ:

Керівник практики:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед виходом студентів на практику: проводить інструктаж про порядок проходження практики, надає студентам необхідні документи (щоденники, календарний план, індивідуальне завдання та інші методичні рекомендації);
- повідомляє студентам про форму звітності з практики, яку прийнято на кафедрі, а саме: подання щоденнику, та письмового звіту;
- забезпечує високу якість проходження практики згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці студентів та проводить з ними обов'язкові інструктажі з охорони праці та техніки безпеки тощо;
- контролює виконання студентами правил поведінки на місцях проведення практики, веде таблиць відвідування студентами практики;
- подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

Студенти при проходженні навчальної практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно приступити до практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівки її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки; нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно здати звіт та необхідну документацію та скласти залік з практики.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКА

№№ п/п	Тема та зміст заняття	Обсяг годин
1	МОДУЛЬ І.	10
1.1	Ознайомлення з місцем проведення практики: кліматичні умови, спеціалізація господарства, план землекористування, схеми сівозмін, книга історії полів	3
1.2	Вивчення стану забур'яненості посівів. Складання карти забур'яненості сівозмін в господарстві та розробка заходів боротьби з бур'янами згідно конкретних умов	4
1.3	Ознайомлення з технікою застосування гербіцидів та визначення біологічної ефективності гербіцидів	3
2	МОДУЛЬ ІІ.	16
2.1	Знайомство з сівозмінами в натурі, документацією по сівозмінах.	2
2.2	Оцінка стану посівів сільськогосподарських культур.	2
3.1	Ознайомлення з системою обробітку ґрунту на полях сівозміни.	2
3.2	Розробка систем обробітку ґрунту під культури польової сівозміни.	2
3.3	Здійснення агрономічної оцінки якості проведення обробітку ґрунту.	2
3.4	Надання у вигляді звіту загальної оцінки стану посівів вирощуваних культур та розробок щодо зменшення забур'яненості, оптимізації чергування культур у сівозміні та підвищення ефективності обробітку ґрунту.	2
	Разом:	26

Індивідуальні завдання

Збір та оформлення гербарію із бур'янів, які забур'янюють основні сільськогосподарські культури, для кожного конкретного поля.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

В процесі проведення практики поточний контроль здійснюється в наступних формах:

Форми контролю	Терміни контролю
перевірка індивідуальних завдань	в кінці практики
перевірка звіту практики	в кінці практики
перевірка щоденнику	по ходу та в кінці практики
залік	в кінці практики

Вимоги до звіту

Кожен студент у кінці практики зобов'язаний представити:

1. **Звіт практики**, у якому повинна бути коротко і конкретно описана виконана студентом робота в період практики; який перевіряється, затверджується керівником практики і зберігається на кафедрі. Оформлений на паперових носіях формату А4, обсяг 3-5 сторінки друкованого тексту, повинен мати наскрізну нумерацію сторінок, поточні щоденні записи та висновки.
2. **Індивідуальне завдання**, оформлюється на паперових носіях формату А4, обсяг 10-20 сторінки друкованого тексту, повинен мати наскрізну нумерацію сторінок та висновок.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ

Навчальна практика складає із 2 модулів.

За кожний вид контролю студент отримує бальні оцінки, які сумуються в межах модулю і виступатимуть надалі складовою загальної бальної оцінки.

Рейтингова оцінка (РО) модульного контролю складається з:

- РО опанування навичками визначення виду бур'яну на полі та типу забур'яненості - до 20 балів;
- РО опанування практичними навичками та методиками визначення агрофізичних властивостей ґрунту - 20 балів;
- РО опанування практичних навичок складання року переходу до нової сівозміни – 20 балів
- РО оформлення звіту практики - 20 балів;
- РО індивідуального завдання - 20 балів.

Підсумкова оцінка визначається шляхом переведення викладачем сумарного модульного балу з дисципліни у традиційну академічну оцінку національної шкали.

Критерії оцінки знань та вмінь студентів-практикантів

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Кількість балів з дисципліни
Відмінно	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	80 – 89
	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	75 – 79
Задовільно	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків	65 – 69
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 64
Незадовільно	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35 – 59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	<35

Підведення підсумків практики

Підсумки навчальної практики підводяться у процесі складання студентом заліку керівнику практики.

Студенти, які виконали всі завдання згідно програми практики, оформили відповідно всім вимогам індивідуальне завдання, звіт, отримують залік в останній день практики.

Студент, який не виконав програму практики і отримав менш ніж 60 балів при складанні заліку, направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Результати складання заліку заносяться до екзаменаційної відомості, проставляються у заліковій книжці студента і журналі обліку успішності.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Землеробство: Підручник. 2-ге вид. перероб. Та доп. / За ред. В.П. Гудзя. —К.: Центр учбової літератури, 2010 - 464с.
2. Загальне землеробство: Підручник / За ред. В.О. Єщенка. – Вища освіта, 2004. – 336 с.
3. Рубін С.С. Землеробство / С.С. Рубін, А.Г. Михайловський, В.П. Ступаков. – К.: Вища школа., 1980. – 245 с.
4. Гордієнко В.П. Землеробство / В.П. Гордієнко, О.М. Геркіял, В.П. Опришко. – К.: “Вища школа”, 1991. – 198 с.

Допоміжна

1. Практикум із землеробства / За ред.. М.С. Кравченка – К.: “Мета”, 2003. – 318 с.
2. Тлумачний словник із загального землеробства / За ред В.П. Гудзя – К.: Аграрна наука, 2004. – 224 с.
3. Веселовський І.В. Атлас-визначник бур'янів / І.В. Веселовський, Ю.П. Манько, А.К. Лисенко. – К.: Урожай, 1988. – 72с.
4. Статті за тематикою лекцій в журналах «Земледелие», «Пропозиція», «Зерно», «Агробізнес Україна», «Агробізен сьогодні», «Аграрний тиждень. Україна», «Агро Перспектива» та ін.. за останні 3 роки.

Інформаційні ресурси

1. http://uk.wikipedia.org/wiki/загальне_землеробство
2. <http://www.twirpx.com/file/107866/>

Методичне забезпечення

1. Агрофізичні властивості ґрунту. Методичні вказівки по виконанню лабораторно-практичних занять та самостійної роботи з землеробства для студентів з напрямку 6.090101 „Агрономія” очної та заочної форми навчання . – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2012. – 27 с.
2. Бур'яни та заходи боротьби з ними. Методичні вказівки по виконанню лабораторно-практичних занять та самостійної роботи з землеробства для студентів 3 курсу з напрямку 6.010109 „Агрономія” очної форми навчання. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2017. – 33 с.
3. Сівозміни. Методичні вказівки по виконанню лабораторно-практичних занять та самостійної роботи з землеробства для студентів агрономічних спеціальностей. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2016. – 22 с.

4. Обробіток ґрунту. Методичні вказівки по виконанню лабораторно-практичних занять з землеробства для студентів агрономічних спеціальностей. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2011. – 31 с.
5. Методичні вказівки по виконанню курсової роботи з землеробства на тему: «Проектування та освоєння сівозмін і розробка системи обробітку ґрунту» для студентів з напрямку 6.090101 „Агрономія” очної та заочної форми навчання. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013. – 30 с.
6. Методичні вказівки по проведенню учбової практики із загального землеробства для студентів з напрямку 6.090101 „Агрономія” очної та заочної форми навчання.. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2014. – 23 с.